

problemy związane z koncentracją oddziałów spowodowały zmianę pierwotnych planów⁵⁰. Część plutonów rozpoczęła walkę wcześniej, atakując nieprzewidziane przez plan obiekty (koszary policji granatowej przy ulicach pól 13 i Miedzianej 5, warsztaty samochodowe przy Śrebrnej)⁵¹. Następnie oddziały skierowały się w rejon ul. Leszno róg Żelaznej, gdzie wzięły udział w kilku walkach o szkołę przy ul. Żelaznej 88 i szpital Zofii⁵².

5 VIII Niemcy rozpoczęli natarcie na Woli w kierunku ul. Saskiego i mostu Kierbedzia. Oddziały niemieckie skierowały się na skraj I Obwodu Śródmieście, przebijając się aż do ul. Młynarskiej. X Zgrupowanie cofnęło się na linię obrony wzdłuż ulic: Wronia, Towarowa, Ogrodowa i Chłodna⁵³. Wobec naporu nieprzyjaciela możliwości dalszej walki X Zgrupowanie por. Leontajewskiego „Ostoi” rozpadło się, a plutony weszły w skład innych oddziałów walczących w Śródmieściu Starym Mieście⁵⁴. Część z nich przeszła w rejon ulic Błockiej, Towarowej i Krochmalnej, włączając się w obronę zagrożonego odcinka IV Rejonu⁵⁵. 12 VIII mjr Władysław Steczkowski „Zagończyk” w wyniku reorganizacji obrony Śródmieścia Północnego powołał I Batalion Szturmowy „Rum”, w skład którego weszły kompa-

nie „Iskra” i „Romański” oraz jeden pluton z kompanii „Watra”. Część kompanii „Watra” (utworzona z jej pozostałych plutonów kompania „Osa”) i „Wysocki” walczyły na Starym Mieście do upadku dzielnicy⁵⁶.

Po zdobyciu PAST-y, pozostałe kompanie batalionu „Kiliński” wzięły udział w obronie rejonu pl. Grzybowskiego⁵⁷. W nocy z 30 na 31 VIII, podczas próby przejęcia się żołnierzy ze Starego Miasta do Śródmieścia, batalion „Rum” (w tym kompanie z batalionu „Kiliński”), wsparty śródmiejskimi oddziałami, otrzymał zadanie zajęcia odcinka od ul. Granicznej do ul. Waliców. Ostatecznie wykrwawiony w ciężkich walkach batalion przeszedł do odwodu dowódcy I Obwodu AK Śródmieście. W pierwszym tygodniu września 1944 roku batalion „Kiliński” przeszedł na zagrożony odcinek Powiśla w rejonie ul. Nowy Świat⁵⁸. 7 i 8 IX pozostałości z 2, 3, 5 i 6 kompanii broniły odcinka ulic Chmielnej i Brackiej, a 8 kompania walczyła w Al. Jerozolimskich⁵⁹. 12 IX wspólne natarcie batalionów „Kiliński” i „Gozdawa” dotarło do Nowego Świata. 14 IX oddziały Zgrupowania „Chrobry II” i batalionu „Kiliński” odniosły sukces, odbijając restaurację „Cristal” i kino „Colloseum”. 15 IX 1944 roku w wyniku poniesionych strat z pozostałych żołnierzy kompanii: 2, 3, 6, 5 oraz Poczty Dowodzenia i Plutonu Wartowniczo-Odwodowego utworzono zbiorczą kompanię „Kiliński”, którą dowodził por. Władysław Janelli „Jarząbek”⁶⁰. Kompanie: 1, 4, 5, 7,

⁵⁰ A. Rudziński, L. Gajdowski i H. Rudzińska, *op.cit.*, s. 294–

Ibidem, s. 309 i n.

⁵¹ R. Bielecki, *op.cit.*, s. 57–67, 137 i n.

Ibidem, s. 151–155.

⁵² *Ibidem*, s. 159–164. Zob. również: J. Kulesza, *W Murach Politycznych i Literackich*, Warszawa 2003, s. 124–

⁵³ A. Rudziński, L. Gajdowski i H. Rudzińska, *op.cit.*, 390–404.

⁵⁶ *Ibidem*, s. 410–457

⁵⁷ R. Bielecki, *op.cit.*, s. 279 i n.

⁵⁸ A. Rudziński, L. Gajdowski i H. Rudzińska, *op.cit.*, s. 460.

⁵⁹ R. Bielecki, *op.cit.*, s. 389–400.

⁶⁰ A. Rudziński, L. Gajdowski i H. Rudzińska, *op.cit.*, s. 480.